

Klimatförändringens samhällspåverkan och myndigheternas arbete

Klimatanpassning

Vad är klimatanpassning?

- Klimatanpassning innebär åtgärder för att anpassa samhället till nutidens och framtidens klimat.
- Klimatanpassning är ett nödvändigt komplement till arbetet med att minska utsläppen.

Konsekvenser, anpassning och sårbarhet

- Konsekvenserna av klimatförändringar för ett samhälle beror dels på de direkta klimateffekterna, dels på hur omvärlden drabbas.
- Förmågan att anpassa sig till förändringar och förmågan att skydda sig mot negativa effekter är viktig för samhället.
- Samhällets sårbarhet för en klimatförändring beror främst på hur mycket och hur snabbt klimatet förändras, men också på hur väl förberett samhället är.
- Klimatförändringen berör samhällets alla sektorer.

Teknisk infrastruktur

- Vägar, järnvägar, bebyggelse, och VA-system, påverkas av klimatet.
- Infrastruktur består vanligen av system och anläggningar som ska finnas under lång tid.
- Därför är det angeläget att planera för klimatförändringar vid infrastruktursatsningar.

Energiförsörjning

- Den svenska energiförsörjningen påverkas av väder och naturolyckor.
- Störningar i energiförsörjningen kan ge långtgående effekter i samhället.
- Det svenska energisystemet kommer att utsättas för större påfrestningar.

Jord- och skogsbruk

- Både jord- och skogsbruk är anpassade utifrån de klimatförutsättningar som råder på den geografiska plats där de bedrivs.
- En förändring av klimatet kan därför få betydande konsekvenser för dessa branscher.
- Längre växtsäsong, ökade vattenmängder, bevattningsbehov, skogsbrandrisker, mindre tjäle

Djurhållning

- Djurhållningen står inför förändrade villkor.
- Viktigt att ha bra beredskap för att upptäcka nya djursjukdomar, sätta in rätt åtgärder vid sjukdomsutbrott och ha en bra samverkan mellan berörda myndigheter.

Rennäring

- Häftiga väderomställningar, förskjutning av årstiderna och ökad oförutsägbarhet.
- Stora utmaningar för renskötseln redan idag.

Vård och hälsa

- Risken är liten för mycket allvarliga hälsoförhållanden, orsakade av klimatets förändring.
- Allvarliga situationer kan uppstå om det globala smittrycket ökar och ger många importfall samt om sjukdomsutbrott hanteras dåligt.
- Samarbete, kunskapsöverföring och kontroll mellan nationer och discipliner behövs.

Naturmiljö och ekosystem

- Klimatförändringarna förväntas leda till förändringar för den biologiska mångfalden och ekosystemen.
- Ekosystem med rik biologisk mångfald står bättre emot störningar.
- Påverkan sker på växter och djurs reproduktion, utbredning av arter och populationers storlek.
- Ökad invandring av nya arter.
- Fjällområdena och Östersjön är särskilt känsliga.

Mark och jord

- Ökad nederbörd får direkta konsekvenser för markens geotekniska egenskaper och byggbarhet.
- Nya översvämningsnivåer och ökad erosion längs sjöar, vattendrag och kuster.
- .... kan leda till att föroreningar och näringsämnen lättare lakas ut och sprids.
- Risken för skred, ras och slamströmmar ökar i jord- och bergsslänter.

Kulturarv

- Konstnärliga verk, historiska lämningar, arkiv- och föremålssamlingar samt kulturmiljöer och kulturlandskap.
- Kulturarvet påverkas av klimatrelaterade effekter som mögel, rötskador, stormar, erosion, översvämningar, havsnivåhöjning och fuktigare marker.

Samhällets ansvar för klimatanpassning

- **Lagar och regler:** Plan- och Bygglagen, Miljöbalken, Lagen om skydd mot olyckor, lagen om extraordinära händelser, förordningen om krisberedskap och höjd beredskap.
- **Kommunernas ansvar:** t ex ansvar för planläggning av mark- och vattenområden, planläggning eller ansökan om bygglov, risk- och sårbarhetsanalyser.
- **Länsstyrelsernas ansvar:** tex ansvar för samordning av det regionala klimatanpassningsarbetet.
- **Nationella myndigheter:** Ett 30-tal myndigheter arbetar med förebyggande åtgärder, ökad kompetens och kunskap och verkar för bättre beredskap vid störningar i viktiga samhällsfunktioner.

Hur påverkar klimatförändringar i omvärlden oss i Sverige?

- Utrikes- säkerhets- försvars- och utvecklingspolitik
- Migration
- Jordbruk, skog och fiske
- Transporter och energi
- Handel, näringsliv och industri

